

(βλ. λ.) σχηματιζομένη αἰλαξ Μέγαρ. 4) Σχισμὴ πατώματος ἢ σανίδος Ζάκ. Κέρκ. 5) Ἡ ὀριζοντία θέσις Εὐβ. (Κάρυστ.) : Ἡ κρεββατῖνα εἶναι 'ς τὴν γραδωσὴν (ὁ ἀργαλειὸς εὐρίσκεται εἰς ὀριζοντίαν θέσιν, ἔχει καλῶς τοποθετηθῇ διὰ τὴν ὕφανσιν). Συνών. ἀ λ φ α δ ι ἀ 1.

γραδωσιὰ ἡ, Εὐβ. Ἰθάκ. γραδωσὰ Καστ. γραδουσιὰ Ἡπ. (Πάπιγκ.) Μακεδ. (Χαλκιδ.) Στερελλ. (Ἰτέα)

Ἐκ τοῦ οὗς. γ ρ α δ ω σ η.

1) Γ ρ α δ ω σ η 1, τὸ ὅπ. βλ., Εὐβ. Καστ. Στερελλ. (Ἰτέα)
2) Γ ρ α δ ω μ α 2, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθα καὶ συνών., Ἰθάκ.
3) Σχισμὴ, ὁπὴ στενὴ Μακεδ. (Χαλκιδ.) 4) Μεταφ., πίσεις, στενοχωρία Ἡπ. (Πάπιγκ.) : Ἀξία γραδουσιὰ πόπαθα!

γραδωτήρ τό, Μέγαρ. Πελοπν. (Δυρράχ.) γραδωτήρ Στερελλ. (Λεβάδ.) γραδουτήρ Ἡπ. (Πάπιγκ.) Θεσσ. (Ζαγορ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἰτέα) γραδ'τήρ Εὐβ. (Στρόπον.)

Ἐκ τοῦ ρ. γ ρ α δ ὠ ν ω.

Ἐργαλεῖον τῶν βαρελοποιῶν, γλύφανον, διὰ τοῦ ὁποίου χαράσσουν τὴν ἐγκοπὴν εἰς τὰ ἄκρα τῶν ἐπιμήκων σανίδων τοῦ βαρελίου, ἵνα προσαρμοσθοῦν αἱ βάσεις αὐτοῦ ἐνθ' ἄν. : Μὴ τοῦ γραδουτήρ φκειάνουμι τοῦ γραδον, γιὰ νὰ μποῦν τὰ φ'ντώματα (=αἱ ἐπίπεδοι βάσεις τοῦ βαρελίου) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἰτέα). Μὲ τοῦ γραδ'τήρ τὰ σκάβ' οὐ βαρελᾶς τὰ βαρέλια 'ς τίς ἄκρες Εὐβ. (Στρόπον.) Συνών. γ ρ α δ ο 8, τ ζ ι ν α δ ὁ ρ ο ς.

γραῖω Ἡπ. (Βαβούρ. Κωστάν. Λεὶὰ Τσαμαντ.) Πελοπν. (Κοσμ. Λαγκάδ.) Θράκ. (Ὀρτάκ.) Στερελλ. (Ναύπακτ. κ. ἄ.) γραῖου Ἡπ. (Ἀγναντ. Ἑλληνικ. Χουλιαρ.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Ἐχω, εἶμαι, εἰς τὴν συνθηματ. γλῶσσαν τῶν κασσιτερωτῶν, οἰκοδόμων, ραπτῶν, κτενάδων, ἐπαιτῶν κλπ. ἐνθ' ἄν. : Τὸ χρεὶ δὲ γραῖζει φωτερὴ (= τὸ χωριὸν δὲν ἔχει δουλειὰ) Ἡπ. (Κωστάν.)

γραίικος ἐπίθ. ἀμάρτ. οὐδ. ἐγραίικα Πόντ. (Ἰνέπ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γ ρ α ῖ α, διὰ τὸ ὅπ. βλ. γ ρ ε ῖ α, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - ι κ ο ς.

Ὁ ἀρμόζων ἢ ὁ ἀνήκων εἰς γραίας, ὁ γραώδης.

Γραικάνης ὁ, ἀμάρτ. Γραικάνης Καλαβρ. (Γαλλικ.)

Ἐκ τοῦ Λατιν. *Graecanus* = ὁ ἐλληνικῆς προελεύσεως, καταγωγῆς, τὸ ὅπ. ἐκ τοῦ οὗς. Γ ρ α ι κ ὁ ς.

Ἀπόγονοι τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν Κάτω Ἰταλίαν ἐνθ' ἄν. : Ἄσμ.

Γιατὶ οἱ γουβερνατοῦροι θέλουσι νὰ χαθῇ

ἡ γλῶσσα τοῦ Γραικάνη...

(διότι οἱ κυβερνῶντες θέλουν νὰ χαθῇ ἡ γλῶσσα τῶν ἀπογόνων τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν Κάτω Ἰταλίαν).

γραικεύω ἀμάρτ. γραικεύου Μακεδ. (Βόλβ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. Γ ρ α ι κ ὁ ς.

Ἀλλάζω πίστιν καὶ ἐθνικότητα καὶ γίνομαι Γραικός : Φρ. Τουρκεύου ἀλλὰ δὲ γραικεύου (φρ. τὴν ὁποίαν ἔλεγαν οἱ Βλάχοι, οἱ ὅποιοι εἶχαν μεγαλυτέραν συμπάθειαν πρὸς τοὺς Τούρκους παρὰ εἰς τοὺς Ἕλληνας).

Γραικία ἡ, Στερελλ. (Περίστ.) κ. ἄ. Γραικία Ἀπουλ.

(Καλημ. Μαρτ. Στερνατ. Τσολλῖν. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. Γ ρ α ι κ ὁ ς.

Ἡ Ἑλλάς ἐνθ' ἄν. : Ἡ γ-γιορτή, ποὺ μῶκαμε ἄρτε ποὺ ἔτ-ταα 'ς τὴν Γραικία (=τὴν χαρὰ ποὺ μοῦ ἔκαμε, ὅταν ἐφθασα εἰς τὴν Ἑλλάδα) Καλημ. Ἡ Γραικία βῆκι μπουλιαριά (εἰς συνθηματ. γλῶσσαν σημαίνει : ἡ Ἑλλάδα βγήκε σὲ ζητιανιά) Περίστ.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Γραικία Καλαβρ. (Βουν. Γαλλικ.)

γραικικός ἐπίθ. Γ. Ψυχάρ. Ταξίδι³, 6.—Λεξ. Δημητρ. γραικός Παξ.

Ἐκ τοῦ οὗς. Γ ρ α ι κ ὁ ς.

1) Ὁ προερχόμενος, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Γραικόν, ὁ ἐλληνικὸς ἐνθ' ἄν. : Ὅσοι Γραικοὶ εἶναι σήμερον 'ς τὴν Βλαχιά ὅλοι καλὰ περνᾶνε, μὰ 'ς τὴν Πόλιν χαλάσανε πολλὰ γραικὰ σπῖ-τια Παξ. 2) Τὸ οὐδ. κατὰ πληθ. ὡς οὗς. Τὰ Γραικικά (=ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα) Παξ.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Γραικικό Κανάλι Κέρκ.

Γραικολογία ἡ, Γ. Ψυχάρ., Ταξίδι³, 123 — Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. Γ ρ α ι κ ὁ ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - λ ο γ ῖ α, διὰ τὴν ὅπ. βλ. Γ. Χατζιδ., Ἀθηνᾶ 22 (1910), 250.

Τὸ σύνολον τῶν Ἑλλήνων ἐνθ' ἄν. : Μήπως δὲν τὸ ξέρεις πὼς ὅλοι σας μαζὶ, ὅλη ἡ Γραικολογία ποὺ σήμερον σηκώνει ἀψηλὰ τὴ μύτη, δὲν εἰσαστε μιὰ φορὰ κ' ἕναν καιρὸ παρὰ σκυλιὰ ποὺ μᾶς γλείφανε τὰ πόδια; Γ. Ψυχάρ., ἐνθ' ἄν.

Γραικόπουλο τό, Πελοπν. (Μεσσην.) Γραικόπουλον Πόντ. (Σταυρ.) Γραικόπουλου Μακεδ. (Γρεβεν.)

Ἐκ τοῦ οὗς. Γ ρ α ι κ ὁ ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - π ο υ λ ο.

Τὸ Ἑλληνόπουλον ἐνθ' ἄν. : Ἄσμ.

Φιγγαράκι μου λαμπρό, φέγγι καὶ πυρπότηγι, γιὰ νὰ σὶ ρουτήσουμι γιὰ τὰ δυὸ Γραικόπουλα Μακεδ. (Γρεβεν.)

Ἀκεῖ 'ς σὸ πέραν τὸ ραζίν, 'ς ἄλλο τ' ἐπεκεῖ μέρος Γραικόπουλον ἐσκότωσαν καὶ κεῖται σκοτωμένον Πόντ. (Σταυρ.)

Γραικός ὁ, πολλαχ. Γραικός Θράκ. (Σουφλ.) Παξ. Τῆλ. Γραικός Ἡπ. (Κόνιτς. Μαργαρ.) Θεσσ. (Ἀλμυρ.) Μακεδ. (Βέρ. Θεσσαλον. Κουφάλ. Ροδολίβ. Σαρακατσ.) Γκραϊκός Θεσσ. (Ὀλυμπ.) Μακεδ. (Βέρ. Βλάστ. Χαλάστρ. κ. ἄ.) Θηλ. Γραικία Θράκ. (Σουφλ.) Γραικία Ἡπ. (Μαργαρ.) Στερελλ. (Ἀστακ.)—Παρνασσ. 8 (1884), 703 Γραικισσα Θεσσ. (Γερακάρ.) Γραικο Ἀπουλ. (Καλημ. Κορίλ.) Καλαβρ. (Βουν. Γαλλικ. Μπόβ. Ροχούδ. Χωρίο Ροχούδ.) Γρίκο Ἀπουλ. (Καλημ. Μαρτ. Ὀτράντ. Τσολλῖν.) Γρίκο Ἀπουλ. (Καλημ. Καστριν. Κορίλ. Ὀτράντ.)

Τὸ ἀρχ. οὗς. Γ ρ α ι κ ὁ ς. Βλ. Ἀριστοτ. Μετεωρολ. 14. 352^b 2 «ῥκουν γὰρ οἱ Σελλοὶ ἐνταῦθα καὶ οἱ καλούμενοι τότε μὲν Γραικοὶ νῦν δὲ Ἕλληνες». Ὁ τύπ. Γ ρ ι κ ὁ ς ἐξ ἐπιγραφῆς τοῦ 9ου μ.Χ. αἰ. Βλ. Γ. Χατζιδ., Ἐπετ. Φιλοσ. Σχολ. Πανεπ. Θεσσαλον. 1 (1927), 15. Πβ. καὶ Glotta 17 (1929), 69 καὶ Β. Φάβην, Ἀθηνᾶ 55 (1951), 15. Οἱ τύπ. Γ ρ α ῖ κ ο ς, καὶ Γ κ ρ α ῖ κ ο δι' ἐπίδρασιν τῶν Ἰταλικῶν Greco - Grico.

1) Ἕλλην χριστιανός, ὁ ἐλληνόφωνος ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν Τοῦρκον ἢ τὸν σκηνίτην Βλάχον πολλαχ.: *Εἶναι Γραικός. Εἴμαστε Γραικοὶ Ἀθῆν. Ἡμασταν' εἰς τὸ Βράστοβο Γκραῖκες, Τσαγκατσᾶνες καὶ Καραγκοῦνες* Ἡπ. (Μαργαρ.) || Παροιμ. Φρ. *Κάλλια 'ς τὸν Τοῦρκο παρὰ 'ς τὸν Γκραῖκο* (οὕτως ἔλεγον οἱ σκηνῖται Βλάχοι, διότι εἰς οὐδεμίαν ἐπιγαμίαν ἤρχοντο μὲ τοὺς Ἕλληνας χριστιανούς) Ἡπ. (Κόνιτσ.) *Τέσσερες Γραικοὶ πέντε κουμάντα* (ἐπὶ σπουδαρχίας ἢ ἐπὶ γνωμῶν ἀντιμαχομένων ἀνευ τελικῆς συμφωνίας) Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.)

Τὸ Βλάχο μὲ τὸ φόρτωμα, τὸ Γραῖκο φορτωτήρα (οὕτως ἔλεγον οἱ Βλάχοι περὶ τῶν Ἑλλήνων, ὅτι δηλ. ὁ Βλάχος εἶναι νοήμων, ὁ δὲ Ἕλλην ἄνους) Θεσσ. (Ὁλυμπ.) *Χίλιοι Γκραικοὶ ἓνα γονμάρι* (συνών. μὲ τὴν προηγουμ.) Μακεδ. (Βέρ.) || Ἄσμ.

Πᾶτε καὶ σεῖς κ' ἡ πίστις σας, μουρτᾶτες, νὰ χαθῆτε!
Ἐγὼ Γραικὸς γεννήθηκα, Γραικὸς θε' ν' ἀποθάνω
Ν. Πολίτ., Ἐκλογ., 23.

Καρδιά, παιδιά μου, φώναζε, παιδιά, μὴ φοβηθῆτε· σταθῆτ' ἀνδρῶν ὡς Ἕλληνες καὶ σὰ Γραικοὶ σταθῆτε αὐτόθ. 2) Ἐπιθετικ., ὁ Ἑλληνικὸς Ἀπουλ. (Μαρτ. Ὀτράντ. Τσολλίν.) : Ἄσμ.

Ἦθελα νὰ σοῦ μάθῃ ἓνα σονέτο Γκρίκο,
νὰ μὴ τὸ ἡσέρουν οἱ Λατῖνοι
(ἤθελα νὰ σοῦ μάθω ἓνα σονέτο Ἑλληνικόν, νὰ μὴ τὸ ξέρουν οἱ Λατῖνοι) Ὀτράντ.

Κ' ἓνα τραβοῦδι Γρίκο γιὰ σένα ἡ χέρα γράφει
καὶ γράφοντα ἡ καρδιά μου γλυκέα - γλυκέα ζάφει
(ζάφει = πάλλει) Τσολλίν.

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπὶ τὸν τύπ. Γραικὸς πολλαχ. καὶ Γραῖκος Ρόδ. Στερελλ. (Ἅγιος Κωνσταντ.) καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Ὁ τοῦ Γραῖκ' Ἡπ. (Κόνιτσ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.), Ὁ τοῦ Γκραικοῦ Μακεδ. (Βόιον), Ὁ τῆς Γραικῆς Ἡπ.

γραινῶ Ἀντίπαξ. Ἐρεικ. Εὐβ. (Αἰδηψ.) Ἡπ. (Δρόπολ. Δωδών. Ἰωάνν. Κοκκιν. Κόνιτσ. Μαργαρ. Μέγα Περιστ. Ξηροβούν. Παραμυθ. Πάργ. Ριζοβ. Τσαμαντ. κ.ά.) Καππ. (Ἀνακ. Συνασσ. Φάρας.) Κέρκ. Λευκ. Παξ. Πόντ. (Σινώπ.) Στερελλ. (Σπάρτ.)—Κ. Θεοτόκ., Βιργ. Γεωργ., 76 γραινῶ πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. ἰγραινῶ Μακεδ. (Βλάστ. Βογατσ. Ἐράτυρ. Σιάτ.) γρᾶνω Καππ. (Φάρας.) Πόντ. (Ἰμερ. Κερασ. Οἶν. Ὁφ. Σούρμ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) γρᾶνου Μακεδ. (Χαλκιδ.) γρῖνου Μακεδ. (Ἀσσηρ.) κρᾶνω Καππ. (Φλογ.) Παρατ. κρᾶνιθκα Καππ. (Φλογ.) Ἀόρ. ἔκρανα Καππ. (Φλογ.) γρᾶναῖνω Καππ. (Φάρας.) Παρατ. γρᾶναῖνκα Καππ. (Φάρας.) γρᾶνίζου Καππ. (Μισθ.) Παθ. γράσκουμαι Πόντ. (Ὁφ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Ἀόρ. ἐγρᾶστα Πόντ. (Ἰμερ. Ὁφ. Χαλδ. κ.ά.) Μετοχ. γρασμένος Πόντ. (Ὁφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ρ. γ ρ ᾶ ὡ ἢ γ ρ α ῖ ν ὡ = τρώγω, ροκανίζω.

1) Διαλύω διὰ τῶν χειρῶν τὸ συνεστραμμένον ἔριον, ξαίνω Ἀντίπαξ. Ἐρεικ. Εὐβ. (Αἰδηψ.) Ἡπ. (Βίτσ. Δρόπολ. Δωδών. Ἑλληνικ. Ζαγόρ. Ἰωάνν. Κοκκιν. Κόνιτσ. Κουκούλ. Μαργαρ. Μέγα Περιστ. Ξηροβούν. Παραμυθ. Πάργ. Πράμαντ. Ριζοβ. Τσαμαντ. Χουλιάρ. κ.ά.) Θεσσ. (Ἀνατ. Κακοπλεύρ. Κρυόβρ. Μελιβ. Μεταξοχώρ. Νερόμυλ. Πολυνέρ. Συκαμν. κ.ά.) Καππ. (Ἀνακ. Μισθ. Συνασσ. Φάρας. Φλογ.) Κέρκ. Λευκ. Μακεδ. (Ἀρν. Ἀσσηρ. Βαρβάρ. Βελβ. Βλάστ. Βογατσ. Βόιον Βροντ. Γαλατ. Δαμασκ. Δε-

σκάτ. Δρυμ. Ἐράτυρ. Ζουπάν. Καστορ. Καταφύγ. Κοζ. Μοσχοπόταμ. Σιάτ. Σταν. Χαλκιδ. κ.ά.) Παξ. Στερελλ. (Σπάρτ. κ.ά.)—Κ. Θεοτόκ., ἐνθ' ἀν. : *Ἐλα νὰ μὴ βονηθήης νὰ γρᾶνουμι τοῦ μαλλὶ πόπλυνα ἱπρονχτές Κουκούλ.* Ἐγρᾶνα ἓνα πονκάρ' μαλλὶ καὶ τοῦκανα τ'λοῦπισ (ποκάρι = ποσότης ἐρίου) Βίτσ. Ἰσὺ καλὰ τὰ γρᾶνις τὰ μαλλιά καὶ ξιγνείας' κίς Συκαμν. Τὰ μαλλιά τὰ γρᾶνουμι, μιτὰ θὰ τὰ πᾶς 'ς τοῦ λαναρείον, θὰ τὰ κάψ' τ'λοῦπα Νερόμυλ. Γραῖνουμι καμπόσα μαλλιά νὰ φκεῖσσουμι μιτὰ βιλέντσα Ἀνατολ. Τὰ γρᾶνέτι τὰ μαλλιά ἢ ἀκόμα; αὐτόθ. Τοῦ μαλλὶ τοῦ γρᾶνουμι, δηλαδὴ τοῦ καθαρίζουμι, βγάζουμι τ'ς κουλλ' τσίδης, ὅ,τ' ἔχ' μέσα, καὶ μιτὰ τοῦ λαναρίζουμι Σταν. Ἰγρᾶμένον τοῦ μαλλὶ Βλάστ. Ἐγρᾶνα νιὰ ζάκκα μαλλὶ (ζάκκα = σακκί) Καστορ. || Παροιμ.

Ἐκατσα νὰ ξανασάνον | μῶδωκαν μαλλὶ νὰ γρᾶνω
(ἐπὶ τῶν ἐπὶ προσδοκίᾳ ἀναπαύσεως περιπιπτόντων εἰς πλείονα βάσανα) Ἑλληνικ.

Γραῖνον μαλλὶ | καὶ τρῶν ψουμὶ
(ὅτι, διὰ νὰ φάγῃς, πρέπει νὰ ἐργασθῇς) Μεταξοχώρ. Ἡ παροιμ. εἰς παραλλαγ. κ.ά. Ἀμα δὲν ἰγρᾶντ'ς μαλλί, δὲν ὑφαίντ'ς 'ς τὸν ἀργαλειὸν (συνών. μὲ τὴν προηγουμ.) Ἐράτυρ. || Ποίημ.

Γύρου τῆς ἔγρᾶναν μαλλὶ τῆς Μίλητος βαμμένο σὲ χορτασμένα βάμματα, πράσινα ὡς κρουστάλλι Κ. Θεοτόκ., ἐνθ' ἀν. Συνών. ἀ ν α γ ρ α ῖ ν ὡ, λ α ν α ρ ῖ ζ ὡ, ξ α ῖ ν ὡ, ξ ε γ ρ α ῖ ν ὡ. 2) Ἀναξῶ, ἐπὶ γαλῆς ἐτοιμαζομένης νὰ κατακλιθῇ ἐπὶ μαλακοῦ μέρους καὶ διὰ τῶν ὀνύχων τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν τῆς ἐλαφρῶς ἀναξούσης τὴν ἐπιφάνειαν Ἡπ. (Ἰωάνν.) : *Ἡ γάττα γρᾶνει.* 3) Παλαιώνω, φθείρω, καταστρέφω, ἐπὶ ἐνδυμάτων καὶ ὑποδημάτων Πόντ. (Ἰμερ. Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.) : *Ἐγρᾶσαν τὰ λώματα μ' (λώματα = ἐνδύματα)* Ἰμερ. *Ἐγὼ 'κὶ γρᾶνω γλήγορα τὰ λώματα μ' (ἐγὼ δὲν καταστρέφω γρήγορα τὰ ἐνδύματά μου)* Χαλδ. *Ἐγρᾶσεν τὸ τσίτι μ' (ἐφθάρη τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς μου)* Σταυρ. *Ἐγρᾶσες τὴν τσόχα σ' (ἐφθειρες τὸν ἐπενδύτη σου)* Τραπ. *Ἐγρᾶσεν τὰ κάλτσας Τραπ. Ἐγρᾶσαν τὰ κουντούρας-ι-μ' (ἐχάλασαν τὰ ὑποδήματά μου)* Τραπ. *Μὴ τρέης ἀγ-κά' καὶ γράσκουνται τὰ τῆσπουλας-ι-σ' (μὴν τρέχῃς ἄνω καὶ κάτω καὶ φθείρονται τὰ ὑποδήματά σου)* Χαλδ. || Φρ. *Νὰ γρᾶντ'ς ἀτὰ καὶ ἄλλα χίλια* (νὰ φθείρῃς αὐτὰ καὶ ἄλλα χίλια, νὰ ζήσης ἐπὶ μακρόν· εὐχή) Ὁφ. Τραπ. *Χαρεμένα νὰ γρᾶνῃς ἀτὰ (εὐχή πρὸς φέροντα νέα ἐνδύματα· μὲ υγείαν νὰ τὰ παλαιώσης)* αὐτόθ. *Νὰ μὴ γρᾶντ'ς ἀτο (νὰ μὴν προφθᾷς νὰ παλαιώσης αὐτό, νὰ ἀποθᾷς· ἀρά)* Τραπ. Χαλδ. *Σ' σὴ χαρὰ σ' θὰ γρᾶνω ἓναν ζευάγ' παλαιτξάρ'χα* (εἰς τὸν γάμον σου θὰ χαλάσω ἓνα ζευγὸς παλιὰ τσαρούχια· λέγεται μετὰ χαριεντισμοῦ εἰς παιδίον τὸ ὁποῖον προτρέπομεν νὰ κάμῃ κᾶτι) Χαλδ. || Παροιμ. φρ. *Ἐφτὰ σάβανα ἔγρᾶσεν* (ἐπὶ τοῦ πολλὰ-κίς σωθέντος ἐκ σοβαρῶν νόσων καὶ καταστάντος μακροβίου) Χαλδ. β) Καὶ ἀμτβ., φθείρομαι σωματικῶς Πόντ. (Ἰμερ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. κ.ά.) : Φρ. *Νὰ σκάνῃς καὶ νὰ γρᾶνῃς (νὰ σκάσῃς καὶ νὰ κομματιαστῇς, νὰ διαλυθῇς· ἀρά)* Οἶν. 4) Σκάπτω, σκαλίζω Πόντ. (Σινώπ.) : *Γραῖνω τὸ χῶμα.* Ἐγρᾶνα τὸ μνήμα. 5) Ἐρευνῶ, ζητῶ Πόντ. (Σινώπ.) : *Γράνε με (βύθισε τὰς χεῖρας σου εἰς τὰ θυλάκιά μου καὶ ἐρεύνησέ με).* β) Μεταφ. ἐπὶ συζητήσεως, ἐρευνῶ μετὰ προσοχῆς τὰ λεγόμενα Ἡπ. (Παραμυθ.) : Φρ. *Ὅ,τι νὰ σοῦ εἰπῶ, μῶρ' κυρά, ἐσὺ τὴ γρᾶν'ς τὴν κουβέντα.*

Ἡ μετοχ. 1) Συνεκδ., ὁ φέρων πεπαλαιωμένα ἐνδύματα Πόντ. (Κερασ.) 2) Ὁ ἀναιδὴς Πόντ. (Κερασ.)

